Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 255. Vineri în 17 (29) Novembre.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 41. Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Răpirea drepturilor din partea liberalismului.

Timişoara, 29 Novembre n.

Spre a ilustrá virtuţile şi meritele guvernului şi sistemului actual, lăsăm de astădată acest loc jurnalului de limbă maghiară »*Magyar Allam*«, fără nici o interpretare din parte-ne, care în nrul sĕu de la 23 a. c. scrie la primul sĕu loc:

»Răpirea drepturilor din partea liberalismului. Ca unul dintrĕ resultatele desbaterilor asupra budgetului oposiţiunea poate sĕ scrie la primul loc faptul, că a dovedit guvernului liberal, că dreptul electoral, compunerea listelor de alegĕtori şi decurgerea alegerilor le preparează prin organele comitatense, întrebuinţându-le pe acestea ca pe nişte argaţi ai sĕi proprii, în aşa chip, în cât pălmuind libertatea constituţională în faţă, prin respingerea cetăţenilor de la vot, prin eliminarea lor din listele de alegĕtori face imposibilă libertatea şi constituţiunea. Liberalismul şi cnuta par' a fi concepte opuse, însĕ la noi ele au acelaşi înţeles.

»Teribil de mult s'au îngânfat şoviniştii cu mileniul. Cu trufiă privesc în faţa Europei, ḑicĕnd: eată Ungaria, singurul regat constituţional care timp de o miiă de ani a ştiut sĕ-şi păstreze constituţionalismul. Însĕ acest constituţionalism numai până atunci are valoare, până când poate fi falsificat din partea dominaţiunei de partid liberal, ca falsificând conceptul cel mai sfânt, prin constituţiune sĕ facă imposibilă constituţiunea adevĕrată. Şi această espresiune nu e paradocsă.

»La noi constituţiunea se priveşte una cu guvernul liberal; ceea-ce acestuia îi serveşte spre fofos, aceea e constituţional. De esemplu: a eliminá dintrĕ alegĕtori sute şi mii de voturi, — e lucru constituţional; când câte un preşedinte de comisiune electorală prin josnică neonestitate agoniseşte câte un mandat, contrar voinţei adevĕrate a poporului, — e lucru constituţional; fiind că, ce sĕ-i faci, comisiunea constituţională censurătoare aprobă posterior şi recunoaşte ca legale chiar şi cele mai scârnave fărădelegi. Esemplu la asta servesc cele două alegeri din Neutra. Căci, dacă asta este constituţionalism, atunci constituţiunea întreagă ducă-se în iad; căci un absolutism cinstit valorează totdeauna mai mult de cât un constituţionalism necinstit.

»Recrudescunt antiqua gentis hungaricae vulnera«. Sub dominaţiunea liberalismului se făuresc lanţuri pentru ori-ce libertate constituţională. Cu lampa aprinsă trebue căutat acel ram al instituţiunilor de stat, în care libertatea nu ar fi fost dripită. Au învĕţat de la străini losincele, radicale, dar' nu au învĕţat înţelesul lor. În Ungaria atât de jalusă pe libertatea sa, în chip de eflucs al sistemului guvernamental liberal se desvĕleşte un stat poliţial. Cu mult şiretlic se manţin numirile străvechi ale instituţiunilor, dar' se profanează cuprinsul lor moral. Esistă dietă, autonomiă comitatensă, independinţă judiţială, drept de a alege deputaţi dietali, alegeri publice, dar' toate astea sunt conservate după nume, în meritul lor sunt falsificate în mod miserabil.

»Millenara Ungariă în fie-care mădulariu al sĕu este o minciună, în fie-care instituţiune a sa ea este un falsificat al libertăţii şi al constituţiunei.

»Şi într'adevĕr, a capite piscis. Cuibul principal al corupţiunei este însuşi parlamentul. Drept a avut Hock János, când voiá sĕ steargă jurămêntul comisiunilor censurătoare ca un lucru de prisos; drept a avut când a ḑis, că traista cu ovĕs şi biciul sunt instrumentele principale ale guvernărei liberale; şi drept a avut contele Fongrátz, când a acusat pentru confiscarea dreptului de alegere; dar' nu aveá drept a propune o comisiune parlamentară censurătoare. O astfeliu de comisiune nu ar avĕ nici o însĕmnătate, căci alegerea din Neutra încă a fost aprobată prin o comisiune care a jurat; această comisiune este aceea, care a aprobat şi despoiarea de drept a patru mii de alegĕtori într'un singur comitat. Căci în ḑiua de aḑi se aprobă tot ce serveşte în folosul politicei de dominaţiune a partidului dominant.

»Liberalismul a 'mpămêntenit în Ungaria cel mai nefăţarnic utilitarism. Această şcoală este mai rea de cât legile darwiniştilor, cari susţin că cel mai tare este îndreptăţit a deprimá pe cel slab. În interpretare liberalistică această teoriă sună astfeliu: cei corupţi totdeuna au drept faţă de mulţimea de oameni cinstiţi. Au nu vedem, că în contra voinţei majorităţii uriaşe a ţerii, partidul liberal ne stăpâneşte, acel partid care prin utilitarismul sĕu aflá mijloace spre a falsificá voinţa genuină a poporului? În butul urei generale a poporului împinseră la triumf politica bisericească. Acum frâng grumazii dreptului constituţional electoral, earăşi spre a face servicii intereselor de predominare a falnicului liberalism. Ceea ce pentru acest partid este folositoriu, aceea este şi legal, — eată lozinca guvernămêntului de aḑi.

»Roma a dat dovadă, că ea la întemeiarea ei, de şi deduse asil tuturor făcĕtorilor de rele, a fost în stare sĕ dee liberă desvoltare dreptului, libertăţii şi dreptăţii, şi apoi, din contră: şi-a perdut toate instituţiunile sale atunci, când libertatea publică o subordinaseră oamenilor particulari, — la o singură sguduitură a barbarilor s'a derimat întreg imperiul.

»Ungaria încă a apucat această cale, şi încă în liniă întoarsă. La noi dreptul şi constituţiunea s'au desvoltat din potestatea regilor şi a vizirilor, ear' perirea acestor idealisme susţinătoare ale naţiunei va fi spiritul cosmopolit radical-liberal corupt, plămădit prin recepţiunea aglomerătoare de hoţi internaţionali din toată lumea. Nu trebue de cât sĕ privim parlamentul, judicatura, literatura, societatea, şi va vedĕ chiar şi orbul, că Ungaria este o ţeară coruptă până în fundament, coaptă spre distrugere. Şi de cumva în propriul ei sin nu se va aflá purificator, atunci soartea ei nu va fi alta, de cât a Romei şi a Poloniei corupte, ajunse pe

Foişoara „Dreptăţii"

Odată şi acuma.

Mi-ai spus şi cel mai greu cuvênt
Cu-un zimbet plin de milă,
De şi nu te-am rugat sĕ-'l spui,
Doar' îl ştiam, copilă.

Dar' tu ai vrut cu ori-ce preţ
Sĕ 'ntorci pe faţă jocul,
Ca eu sĕ vĕd cu ochi deschişi,
Că mi-a perit norocul.

Şi-am rîs, căci lumea m'a 'nvĕţat
Sĕ rîd în desperare,
Şi fruntea sĕ 'mi ridic mai sus
Când sunt lovit mai tare.

Şi-am rîs, dară simţian atunci,
Cum vêntul cel de afară
Vuind s'aşterne 'n crerii mei
Şi minţile 'mi omoară.

Ear' în adâncul inimei
Un dor de rĕsbunare
Îşi svêrcolia mişelu-i trup
Mai tare, tot mai tare.

Cât m'am jurat sĕ te ucid
Cu propria mea mână,
Ca din întreagă fiinţa ta,
Nimic sĕ nu remână!

— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —
— — — — — — — — — —

Ear' aḑi, când earăşi te revĕd,
Iubita mea copilă,
Cu acel farmec în priviri,
Cu ochii-ţi plini de milă.

Când mâna 'n mână-ţi mi-o cuprinḑi,
Şi 'mi ceri pe veci iertare,
Mi-aşi dá vieaţa sĕ 'ţi arĕt,
Cât de iubesc de tare.

Şi nici că 'mi vine sĕ mai cred,
C'a fost un timp odată,
Când dragostea mi-ai resplătit
Cu ură ne 'mpăcată.

Alco.

De ale tinereţelor.*)

Schiţă.

S'a schimbat prietinul mĕu, s'a schimbat, şi pace.

Nu mi-am bătut mult capul ca sĕ înţeleg, că dragostea e pricina schimbărei lui, dar' vreme îndelungată mi-a trebuit până sĕ mĕ pot apropiá de el şi de sufletul lui.

Se făcùse mai serios şi mai retras, şi cum erá visător din fire, nu erá chip sĕ-l ţini mult timp cu vorba. Erá om tăcut, dar' mie'mi spunea toate, şi dacă aḑi nu cuteză fie de frică ori de ruşine, fie din lipsa de curagiu ori de egoism, mâne îşi deschideá inima şi 'mi povesteá totul din fir în pĕr.

Dragostea, taina dragostei lui însĕ mi-a spus-o mai cu anevoie.

„Ce sĕ fac," îmi ḑise el într'o ḑi, „mi-e prea plin sufletul de ea".

„Uită-o".

„Sĕ o uit", rĕspunse el şi par'că-i erá ciudă, că-i dădùsem un astfeliu de sfat.

„N'am ce-ţi face atunci, tu însuşi ai cunoscut-o prea bine şi cu urechile tale ai auḑit ce vorbeşte lumea, de ce i-te-ai dat, de ce nu te-ai stăpânit, de ce . . ."

„De ce? De ce?"

*) Reproducem din nimerita întreprindere »*Biblioteca pentru toţi*« aceasta frumoasă schiţă a mult regretatului nostru compatriot Ion (Niţă) Popovici.

mâna jidanilor. Va vení barbarul rĕsăritului cu puterea sa de fer și va striví Ungaria coruptă, care și-a trăit traiul.

»Aceasta este logica istoriei. De aceea, ori de câte-ori vedem eludate încercările de purificare, tot de atâtea-ori vedem câte o întristătoare dovadă, câte un nou indiciu la aceea, că pe Ungaria numai o mare catastrofă o va putè purificá. Ear' dacă când-va libertatea se va perde, singura causă a acestei perderi va fí acel partid, care acest tesaur comun al națiunei l'au sacrificat pentru manținerea propriei sale puteri.

»Politicii liberali sunt groparii (cioclii) Ungariei?

Procesul „Tribunei".

„În lanțul nesfîrșitelor noastre procese de presă, eri s'a mai înșirat o zală. Eri s'a pertractat înaintea onorabililor jurați din Clușiu procesul intentat nouĕ, pentru poesia dedicată de doamna Smara martirilor nostri și publicată în foișoara „Tribunei" în 8 August anul trecut. Preşedintele juriului a fost cunoscutul: Báró Szentkereszty Zsigmond. Judii: Mikó Imre și Becsek Lajos. Procuror: Sámi László. Tălmaciu: Dr. Lehmann Robert. Dintrĕ acusați a fost de față domnul Liviu Albini, ca editor al „Tribunei". Domnul Dordea, redactorul rĕsponsabil de atunci, care, după-cum știm, de present se afla în Romănia, nu s'a presentat la proces.

Scaunul cu jurați s'a compus la oarele 10½ în feliul acesta: Dr. Jáncsó György, Albert Elek, Dr. Czikmantori Otto, Dr. Kiss Mór, Benigni Samuel, Eck Pál, Dr. Gergely Albert, Nagy Kálmán, Dr. Lindner Gusztáv, Eöry Tivadar, Hindy Arpád, Baek Lajos. Suplenți: Dr. Groisz Gusztáv, Ladits Nándor.

După întrebările generale usitate, se ceteste acusa.

Se indică în această acusă, că în poesia publicată cu datul amintit se preamăresc în frase cutezate osândiții memorandiști, pe când Maghiarii sunt timbrați de „barbari", cari „suprimă libertatea" și exerciază „tirănie" față de celelalte popoare. Fiind-că d-na Smara, autoara acestei poesíi încriminate este profesoară din Romănia, ea nu poate fi trasă în cercetare pentru acest „jalnic product de fustă", deci se ridică acusă numai în contra responsabililor de la foaie.

După aceasta se cetește poesia în traducere maghiară, ear' la cererea acusatului, tălmaciul o „declamă" și în limba română. Acusatul apoi ia asupra-și responsabilitatea.

Acusatul s'a apĕrat el pe sine. El spune scurt, dar' lămurit, că acest proces nu este altceva, de cât un apendice la șirul de persecuțiuni contemplate în contra noastră în urma procesului, la care conducĕtorii poporului român au fost osândiți. De oare-ce însĕ victimele acelui proces, martirii nostri, au fost eliberați prin grație împĕrătească, cere încetarea persecuțiunilor de ori-ce natură, ce cad în cadrul acestui proces; cere în sfîrșit ridicarea de sub acusă.

Dr. Lindner, referentul juraților, după consultațiunea obicinuită, refererează, că dl Albini a fost declarat de vinovat cu 10 în contra a lor 2 voturi.

În consecuență dl Albini a fost condamnat de a solví 200 fl. amendă și s'a hotărît detragerea sumei de alte 200 fl. din cauțiunea „Tribunei".

De astă-dată deci nu au mai dictat și temniță. Un simptom rĕu acesta pentru Unguri! Se dice, că omul rĕu, când începe a-și lăsá din apucăturile sale, nu o mai duce mult! Vom vedè!" („Tribuna".)

Romănia.

Cetim în „Monitoriul Oficial", că Sâmbătă, 23 Novembre n., la 12½ oare Esc. Sa dl baron d'Aehrenthal, trimis estraordinar și ministru plenipotențiar al M. S. împĕratului Austriei, rege apostolic al Ungariei, a fost primit, împreună cu personalul legațiunei imperiale, la castelul Peleș, în audiență oficială cu ceremonialul prescris.

Esc. Sa dl baron d'Aehrenthal a avut onoare a remite M. S. regelui, în presența dlui secretariu de stat la departamentul afacerilor străine, scrisorile care'l acreditá în calitate de trimis estraordinar și ministru plenipotențiar al M. S. I. și R. împĕratului Francisc Iosif pe lângă M. S. regele.

După terminarea audienței oficiale dl ministru plenipotențiar a presentat M. S. regelui personalul legațiuuei.

Esc. Sa dl baron d'Aehrenthal a fost primit apoi împreună cu personalul legațiunei de M. S. regina și de AA. LL. RR. principele și principesa Romăniei, după care a fost recondus cu ceremonialul ce a presidiat la sosirei.

Străinătate.

Complicațiunile din Turcia. (Constantinopol, 28 Novembre.) Poruncile severe date de sultanul cu privire la restabilirea ordinei au produs prin provincii deocamdată bună impresiune, dar' *în poporațiunea armeană e foarte mare miseria.* Mii de familii și-au perdut averea și tânjesc în cea mai mare miserie. Considerând apropierea ernei, e de temut că va isbucní foamete.

(Londra, 28 Novembre.) În Trapezunt în urma depărtărei vaselor de rĕsboiu rusești și în urma ținutei amenințătoare a poporațiunei mohamedane e foarte mare neliniștea. Consulii au cerut de la guvernor garanțe referitoare la susținerea ordinei. Asemenea pași au făcut și în Constantinopol. — Se svonește, că *Sana* — capitala provinciei Jeman — s'a supus arabilor. Conform unei alte versiuni arabii au luat capitala cu asalt și au măcelărit garnizoana. Până acum nu s'a confirmat nici una dintrĕ aceste faime.

(Constantinopol, 28 Novembre.) Ambasadorii au ajuns deja la înțelegere comună în ceea ce privește pașii ce vor întreprinde la Poartă spre a esoperá concesiunea întrărei vaselor de rĕsboiu în Bosfor. Dacă aceasta procedură colectivă nu va avè resultat, ambasadorii s'au înțeles și în privința represalielor ce vor fí a se luá față cu Poarta în scop de a li-se satisface cererei de mai sus.

(Viena, 28 Novembre.) „Pol. Cor." raportează din Constantinopol, că de și sunt esagerate cifrele rapoartelor engleze despre victimele turburărilor, totuși pe basa rapoartelor demne de încredere se constată, că în orașele anatoliane au cădut victime turburărilor aproape la 15.000 de oameni. Numĕrul omorurilor sĕvĕrșite la șes nici că se poate constată.

Pagubele causate în averi — după rapoartele engleze — se urcă la 10 milioane fonți turcești, ceea-ce încă e esagerat, dar' la tot casul se urcă la jumĕtatea acestei valori. —

Din districtele Trapezunt, Erzerum, Bitlis, Van, Diarbekir, Man, Aziz, Sivas și Aleppo se raportează, că în multe locuri foametea e atât de teribilă în cât nici că se poate descrie.

Simptoame de pace! (Viena, 28 Novembre.) Baronul *Appel,* guvernorul militar al Bosniei și Herțegovinei, *a duplicat cordonurile militare dinspre Sèrbia, Muntenegru și Turcia.* Ministrul de rĕsboiu a provocat comandele militare de întregire din Austro-Ungaria ale regimentelor cari staționează în Bosnia și Herțegovina, ca *sĕ țină trupele reserviste gata pentru ori-ce eventualitate.*

Din camera italiană. (Roma, 28 Novembre.) În ședința de eri la afacerea alegerei deputatului *Guy,* la carea *Barzilai* aduce și un cas de mituire, după o vehementă dispută camera, la propunerea lui Crispi, alege o comisiune de nouĕ membri, carea va avè sĕ investigeze causa. Se trece apoi la desbaterea interpelațiunilor referitoare la politica esternă și internă a guvernului. *Imbriani* 'și motivează propunerea și declară, că *Italiei nu-i este permis a serví interesele acelora, cari rivalisează pentru moștenirea Turciei.* Ministrul de esterne îl întrerumpe prin observarea, că Italia nu stă în serviciul nimĕnuia și nici că poate stá.

Din camera franceză. (Paris, 28 Novembre.) În ședința de eri s'a pertractat afacerea espedițiunei în Madagascar. Desbaterea a 'nceput'o ministrul de esterne, de la care camera așteptá sĕ spună, că guvernul cari puncte din contractul de pace le va modificá? S'a înșelat însĕ, căci ministrul nnmai atâta a declarat, că guvernul vrea sĕ circumscrie anumite principii pentru ca sĕ se evite în viitoriu conflictele. Fostul ministru-president *Ribot* cere de la guvern declarațiuni sincere și pretinde subșternerea actelor ce le promisese guvernul anterior. (Aplause în centru). *Berthelot* declară, că toate actele se vor subșterne în formă de carte galbină. Urmează interpelațiuni din partea unor deputați socialisti, cari atacă vehement guvernul. Ministrul de rĕsboiu *Cavaignac* laudă vitejia soldaților și oficerilor. — La ce primește o ordine de di carea aproabă enunciațiunile guvernului.

Dieta de la Budapesta.

Camera deputaților.

— Ședința de la 28 Novembre n. —

În ședința de astădi s'a desbătut asupra posițiunei budgetare despre susținerea curței regale.

După referentul *Neményi* au vorbit deputații *Bánó* Jószef, *Ugron* Gábor, *Nánássy* Ödön, contele *Apponyi* Albert, *Polónyi* Géza, *Horánszky* Nándor, *Beöthy* Ákos și în vre-o trei rĕnduri ministrul-president.

Ugron Gábor a înaintat un project de resolutiune, cu privire la subșternerea unui project de lege despre organisarea unei curți separate maghiare.

Projectul de resolutiune a fost respins, ear' posițiunea budgetară votată.

A venit vorbă și de cancelaria de cabinet.

A urmat apoi interpelațiunea lui *Ivánka* Oszkár, adresată ministrului de comerciu în cestiunea representărei industriei de moară din provincii la milleniu.

Am tăcut. Erá prea aprins și n'ași fi scos-o la cale cu el. Și din ceasul acela n'am mai vorbit despre dragostea lui. Aveam nădejde în cuminția, dar' mai vêrtos în firea lui, și eram sigur, că trei patru luni vor stînge focul, care atât îl mistuiá.

„Sĕ mĕ stăpânesc", — continuà el ca scos din sărite, — „dar' cum sĕ mĕ stăpânesc, — cine s'ar fi putut stăpâní, dacă ar fi vĕdut-o cât de frumoasă, cât de răpitoare a fost . . ."

„Va fi fost, va fi fost."

„Nu va fi fost, a fost. Închipue-ți, că în momentul, în care m'a farmecat pe mine pentru toată vieața, ar fi putut ametí toți sfinții din ceriuri. — La marginea gropii, ținênd cununa. înaltă și sveltă, cu talia de vespe, cu fața palidă, și oareși-cum suptă de părere de rĕu, cu ochii umedi de lacrimi și plini de o milă îngerească, erá frumoasă, neasămĕnat de frumoasă . . . Ochii, ochii. și când își ridicá sprinceana dreaptă, ca sĕ-și opriască plânsul, te ucideá cu privirea, și atunci . . ."

„Când?"

„Când? Când au îngropat pe feciorul popii ea a dus cununa, — și sĕ o . . ."

„Ce sĕ o . . "

„Ei, dar' tu . . ." Și luându-și pălăria închise ușa trântind'o.

De la mine prietinul meu nu s'a dus a casă, fiind-că în chilia lui s'ar fi înnădușit. Și tocmai atunci trebuiá sĕ se ducă acolo, unde 'l mâná ceva mai puternic de cât toată ființa lui.

Apucând pe o uliță laterală, încetul cu încetul își domolì mersul, și, plecând capul la pămênt începù sĕ-și rĕsucească mustața abia mijită.

Mĕsurá de vre-o câteva-ori lungimea uliței și neliniștit mereu își aruncá ochii când în sus când în jos.

Într'un târdíu, după ce soarele sfințise, se ivì de după colț o figură de femeie înaltă.

Cât o zărì, prietinul meu stătù o clipă locului, apoi cu pas grăbit îi merse înainte, o salută cam stângaciu și începùră a vorbí călcând încet.

Mergeau alături, el țeapăn și ea legănându-se cu capul inclinat spre umĕrul drept, privindu'l adese-ori și jucându-se cu umbrela prin petri.

„Da, d-șoară Hermina," dise el, sunt trei dile de când nu ne-am întâlnit.

„Trei dile! Nici nu țin minte."

„D-ta nu ții, alții însĕ țin."

„Se poate; eu și dacă ași vrè, nu pot."

Prietinul meu tăcù. Nu puteá scoate o vorbă din gură.

„D-le David, a sosit X.?"

„Da."

„Te rog atunci spune-i sĕ vină la mine, am sĕ-i împărtășesc ceva deosebit de interesant."

„Îi voiu spune."

„Uită, am și ajuns a casă."

„Da, și-mi pare reu."

„Dtale îți pare rĕu? Ași. Și de ce?"

„De ce? fiind-că am ajuns prea curênd, fiind-că ne-am întâlnit prea târdíu și — fiind-că stăm de tot puțin laolaltă . . ."

„Ai drept, dar' uit'e că trebue sĕ merg în lăuntru. Te rog spune-i lui X. Și altă-dată vom vorbí mai mult, dacă ni-se va dá prilegiu. Noapte bună, D-le David!"

Și îi întinse mâna, ear' el sărutându-'i-o, abia îngânà: noapte bună.

Ușa se închise, dar' prietinul meu nu se mișcá. După câte-va clipite suspinând plecà, și tot la trei patru pași își întorceá capul.

În colț stete locului și privì lung înapoi. Nu se zăriá nici un om; erá liniște și o seară plăcută și desfătătoare. De după niște nori străbĕtênd, luna se ivì bălae și voluptoasă, dând farmec uliței strîmte și umplând'o de lumină dulce și argintie.

Țintuit, prietinul meu își ridicà ochii și urmărì mersul tainic al lunei îngânate de sclipirea stelelor ce rĕsăriau desmerdate în jocul învălmășit al norilor.

„Lună tu, stăpâna mării, pe a lumii boltă luneci", murmurà el.

„Și gândirilor dând vieață, suferințele întuneci, însĕ suferința mea o hrănești, o ațiți, o aprindi, mĕ arde."

(Va urmá.)

Din municipii.

Alegerea din Comoriște anulată.

Referitoriu la afacerea alegerei membrilor municipali sĕvĕrșită în cercul **Comoriștei** ni-se trimite următoriul raport.

Alegerea membrilor municipali aleși în cercul electoral al Comoriștei a fost anulată din partea comisiunei verificătoare în ședința din 15 Novembre a. c. din motivul fictiv escugetat de contrarii causei, că „la alegere votanții au fost întimidați și forțați“, prin ce procedura și-a perdut caracterul de acțiune liberă și convincțiune individuală a alegĕtoriului, după cum în adevĕr se recere la o alegere liberă. Reprobarea și-o probează comisiunea cu fasiunile martorilor à la Reif, Judovits și — durere — și un *Bogdan* și *Moldovan*. Că comisiunea verificătoare apĕră interesele contrarilor causei noastre, și că protopretorul s'a folosit de toate mijloacele pentru reieptarea aleșilor, ni-o putem ușor esplicá mai vĕrtos și din împregiurarea, că „liberalii“ numai în 2 cercuri electorale din întreg cercul pretorial al Oravițel au reușit cu candidații lor, pre cum și din acea împregiurare, că cercul Comoriștei a candidat și ales patru preoți, cari ca servi ai lui Dumnedĕu vin în coatingere cu tămâia, de ce dl protopretor nu numai că nu se apropie, dar' chiar fuge; mult mai mistică îi este ținuta dlui Moldovan, care se asociază cu indivizi lipsiți de toată moralitatea politică.

Ca unul care am fost de față la actul alegerei, pot sĕ afirm, că nici o presiune asupra alegĕtorilor din partea aleșilor sau a partisanilor lor nu s'a făcut; dacă a întrevenit vre-o schimbare de cuvinte în ton mai înalt ca de regulă între partide, și acea împregiurare — în sine inocentă — a fost provocată cu propus de contrarii causei, respective de sateliții și argații mameluci, cari lucră nu din convincțiune, ci la poruncă; dînșii vĕdĕndu-se în minoritate au început a face gâlceavă, încercând a paralisá ori oprí cu totul alegerea, ca astfeliu câștigând barem timp, sĕ poată alergá prin comune după voturi noue.

Sĕrmanul jude din *Forotic* cu espunerea sănĕtățel a alergat bătĕndu-și caii la moarte, ca sĕ poată aduce alte 12 voturi, dintrĕ cari 3 au fost respinse de la urnă pentru lipsa dreptului de vot, și nu după cum afirmă martorii, ca reîntorși în urma intimidărilor.

După cum am înțeles, respectivii candidați și alesi nu se folosesc de dreptul de apelațiune ci așteaptă nouă alegere. Dînșii sperează — și cu tot dreptul — de la noi ca alegĕtori, că dacă am fost și suntem conștii de dreptul nostru și am încercat odată a'l validitá prin alegerea candidaților naționali; cu alta ocasiune când se recere și mai multă resoluțiune cu carea prin învingere sĕ probăm nu numai protopretorului, ci națiunei întregi, că servim causa națională adevĕrată, — vom fi la culmea misiunei noastre.

Onoare votanților din întreg cercul, îndoită onoare alegĕtorilor din comunele *Ticvaniul mic* și *Chernecea*, unde luându-se afară singurul „juda“ în persoana judelui comunal, cu toții s'au afirmat de „bărbați“ conștii și resoluți, cari când e vorba de causa națională aruncă la o parte egoismul și interesele personale, ca sĕ poată luptá sub stindardul comun.

Alegĕtori! Sĕ fim și în viitoriu adevĕrați fii ai națiunei, sĕ nu cedăm din dreptul ce ne compete în comitat! Nu vĕ înfricați de intimidările argaților puși deja în mișcare din partea celor de la putere; sĕ mergem cu toții și sĕ validităm dreptul nostru municipal la fiitoarea alegere, căci alegerea aceasta va fi pentru noi criteriul probătoriu al spiritului politic ce'l profesăm, ear' „învingerea“ o isbândă pentru noi, deamnă de causa pentru care luptăm.

Un alegĕtoriu.

Corespondență.

Brașov, 27 Novembre n.

(Convenirea colegială a „Reuniunei române de gimnastică și cântări.)

Convenirea colegială arangiată a seară de către susamintita reuniune a succes pe deplin, asistând un public destul de numĕros, ceea ce numai îmbucură poate această reuniune, carea se dă în vênt și desvoaltă o strădanie destul de mare pentru a procurá publicului din Brasov distracție și mulțumire tot-odată. Păcat numai, că inteligința din giur, pre lângă toate lesnicioasele mijloace de comunicațiune nu ia parte, ci stă ca și amorțită cu mânile încrucișate pe sîn, îmbucurându-se de bine și nepăsându-le de rĕu.

Ar putĕ și dînsa sĕ se osteniască pân' la Brașov, unde în timpul din urmă se desfășură o activitate și energie la ori-ce întreprindere națională și culturală, deamnă de imitat. Multămită stîngerei neînțelegrilor de mai nainte, astădi putem fi martori la fapte de model toți românii. Și sĕ nu alunecăm a crede, că numai de bărbați e vorba! Bravele femei din Brașov simțesc datoria de a fi demne de zeloșii lor bărbați, cari lăsând la o parte considerațiunile private, particulare, politice, considerațiunile de rang și avere, fac domnirea unei armonii ce se basează pe cultură.

Dar' sĕ nu lungesc corespondența și sĕ nu mĕ depart de vorbă, căci nu-mi va remânĕ loc pentru descrierea frumseților de eri seara. Seara aceasta a fost o seară de bucurie comună și n'am propusul de a descrie pa larg. Voiesc numai sĕ amintesc, că a fost o seară de petrecere artistică, unde ocasiune am avut de a ni-se cultivá inima, de a ni-se nobilitá gustul, provocându-ne la concurință și la rivalitate nobilă. Căci înghețat de simțuri trebue sĕ fii, ca sĕ nu simțești puterea magică, fărmecătoare, pe care musica o esercitează asupra inimei, spiritului — și sufletului. Câte modulațiuni și varietăți în simțĕminte, și câte schimbări produce ea asupra totalității omului.

Concertul s'a început la 8 oare cu marșul „Vivandiera“ pentru cor micst de Flechtenmacher. Piesa aceasta a fost destul de succeasă, dacă luăm în considerare greutățile împreunate cu învĕțarea ei.

„Hei leliță din cel sat“, compositiunea primului nostru compositor, George Dima, a fost mult aplaudată din partea publicului, care a sorbit cu plăcere veselia naturală a acestui cântec esecutat cu precisiune. După „Cântecul scoțian“ de Dürrner am fost încântați cu o declamațiune a dlui Ilie Savu. D-sa a declamat o partie bine aleasă din „Isprăvile lui Păcală“ de P. Dulfu, și a declamat frumos, cu o neprecauțiune rară și cu atâta originalitate, în cât chiar și frumoasele noastre dame, — astfeliu erupseră cu noi dimpreună în hohote, în cât se pĕrea, că ne aflăm în Împĕrația rîsului.

Impresiune pot dice răpitoare făcură apoi cele trei cântece poporale de Mendelssohn-Bartholdy. Suava melancolia a acestor gingașe poesioare ale lui Heine, fineța melodiei lor și destoinicia predării au umplut inimile de satisfacțiune. După o melodie de ale lui Huber urmă al șeptelea și din program cel din urmă punct, „punctum saliens“, cunoscuta compositiune a lui Dima „Cucule cu peană sură“, o melodie duioasă, care are puterea aceea naturală, de a muiá durerea inimei pline de suferință, carea altcum stă sĕ se frângă.

Esecutarea ei a fost plină de promptitudine, perfecțiune și eleganță. Fie-care notă fù nu numai cântată, disă și audită, ci și adânc simțită de ambe părțile.

Concertul a reușit de minune și a pus cununa ostenelelor bravului conducĕtoriu, dlui Panteleimon *Dima*, care e o persoană cunoscută și poate avĕ convincțiune că e *stimată* de toți oamenii *de bine* ai Brașovului; ear' rarissimile esceptiuni, cari nu pot și nici că vreau sĕ prețuiască și sĕ recunoască meritele incontestabile ale acestui *vrednic* bărbat, acei gălăgioși și lărmuitori, cărora mereu le place a învĕrtí cuiul în broasca întreprinderilor bune și salutare, fie siguri că mai curênd sau mai târdiu, dar' de sigur, vor ajunge la popularitate — în ura și disprețul tuturora.

Cam atât despre musele lui Apollo. Urmează acum metamorfosa. Se scot scaunele afar' din sală, și mugurul ce ocupă sala întreagă, ca prin o suflare feerică, deo-dată înflori. Un suflet, o esaltare în toate părțile, — dans, voie bună în tot locul. Jocul s'a început, condus și finit — dimineața — cu o finețá și delicatețá spre mulțumirea tuturor, a tinerilor sburdalnici și a damicelelor încântătoare, îmbrăcate în coloarea nevinovăției dimpreună cu a amorului și a constanței.

Și acum ași putĕ depune peana de corespondent, cronicar și „Dreptatea“ mai știe ce, de cumva nu ași avĕ o „umilă“ rugare: Reuniunea noastră de cântări ni-ar mai putĕ procurá seri plăcute și încă cât de multe, fie prin concerte de soiul celui de a seară, fie prin representațiuni teatrale de feliul celei de acum o lună, căci, adevĕrul grăind, pământul e mânos, timpul e bun și muncitori încă se găsesc, ear' eu la rĕndul meu încă 'mi voiu îndeplini datorința mea de corespondent.

em.

Cronică.

Timișoara, 29 Novembre n.

Bilete de legitimare pentru studenți. Studenții universitari din Budapesta au înaintat o rugare, respective un project senatului universitar, în meritul biletelor de legitimare ca universitari. Pe basa acestui bilet studenții nu vor putĕ fi citați sau duși la poliție, numai prin rectorul universității. Senatul a și substernut deja projectul la ministeriu și se crede, că aceasta dorință a studenților — demonstranți — se va resolvá favorabil.

Esplosiune teribilă. Din *Madrid* se telegrafează, că magazinul de prav de pușcă ce se aflá în fortul de pe insula *Majorca* a esplodat. Multe persoane și-au perdut vieața și soldații comandați pentru serviciul de garnisoana — optdeci la numĕr — sunt toți răniți. Despre detaiurile catastrofei lipsesc rapoartele.

Himen. D-nul Petru *Lucaciu*, ingineriu, anunță cununia sa cu domnișoara Lucreția I. *Angelescu*. Ceremonia religioasă va avĕ loc Dumineca, 19 Novembre v. la $7^1/_2$ oara p. m. în biserica catedrală a episcopiei din Rîmnicul-Vîlcei.

Antropofagi în Rusia. În riturile ce se aflá la marginea *Multaniului*, un sat din Polonia rusească, s'a aflat un cadavru omenesc, căruia îi lipsiá capul. Cercetările au dovedit, că omorul l'a sĕvĕrșit comuna întreagă la sfatul unui moșneag numit *Dimitriev*, de groaza epidemiei de choleră. Dimitriev adecă deduse consatenilor sĕi sfatul, că dacă voiesc sĕ scape de foamete și de choleră, sĕ jertfiască lui Dumnedĕu pe unul dintrĕ cerșitorii satului. Locuitorii au și ucis pe unul cu numele *Matunin*, și după ce i-au tăiat capul, i-au sorbit sângele, ear' plămânile și inima i-le-au fert și mâncat. Faptuitorii acestui teribil canibalism sunt toți creștini și ce e mai mult, o mare parte din ei știu cetí și scrie. Întreaga comună e acusată și predată tribunalului criminal.

Dumas — mort. Renumitul romancier frances Alesandru Dumas, după o scurtă boală a reposat eri seara la Paris. Romancierul a trăit 71 de ani și abia în anul trecut s'a căsătorit cu o coconiță frumoșică de 17 ani.

Apel
către publicul român.

Presa noastră română a accentuat în deajuns marea problemă ce ne stă înainte nouĕ Românilor de pretutindenea, cărturari și țerani, *pentru îmbrățișarea meseriilor*, dând pe fiii nostri la ele ca sĕ le învețe și sĕ le tragă folosul lor cel mare spre fericirea lor proprie și spre al întreg neamului bine.

Această problemă se cade ca sĕ o avem înaintea ochilor mai cu seamă noi preoții și învĕțătorii de la sate, cari trăim în nemijlocită apropiere de țeranul plugar, despre a cărui înaintare, cultură și bunăstare datorința ne impune strict sĕ ne îngrijim.

Ca preot și ca om ce sunt pătruns de acea convingere, că ori-ce popor, care dorește a sĕ avêntá la un grad mai înalt de cultură, „înainte de toate trebue sĕ se îngrijească ca sĕ ajungă la bunăstare, căci bunăstarea este întărirea puterilor lui, — și ca unul care mĕ razim pe credința, că dacă noi Românii vom îmbrățișá meseriile și vom pází principiul, că banul când iasă din punga Românului sĕ între eară în punga Românului, ușor vom putĕ ajunge la bunăstare, și ajunși la bunăstare ușor ne va fi de a ne urcá repede și pe scara culturii în sus, — m'am pus cu toată strădania de a îndemná pe poporenii mei, ca sĕ dee pe fiii lor la meserii.

Având au un popor, de și mic, dar' foarte bun și ascultător, pe care-l iubesc și care mĕ iubește, nu mi-a fost greu de a obține resultatul dorit, și în scurt timp *mi a succes de am aședat pe unul la ferărie, doi la cojocărie, unul la rotărie și unul la lăcătărie. Cu acesti prunci măiestrii lor se aflá foarte mulțumiți și lor încă le place măiestria la care sunt aplicați, mai am încă patru prunci, dar' acestia, de și sunt deștepți, bine desvoltați și sîrguincioși nu'i pot aplicá la nici o măiestrie fiind părinții lor săraci și fără mijloace de a putĕ plăti la măiestru pe timp de 3—4 ani o plată de 2—300 fl. v. a., ear' acestia fără de plată nu voiesc a'i primí,* și stipendiu abia am putut esoperá sĕ capete unul singur.

Deci *pentru-ca sĕ putem tinde ajutoriu celor ce au atragere de a îmbrățișá meserii, dar' le lipsesc mijloacele materiale,* ne-am constituit într'un comitet de ajutoare, ales fiind preotul Ioan Baciu de președinte; Basiliu Baciu, v.-președinte; Ioan Marian Baciu, notariu; Samoilă Luca, cassariu și Iosif Liuba, controlor.

Acest comitet va stărui pentru crearea unui fond, din care sĕ se poată dá stipendii tinerilor lipsiți de mijloace, cari se vor aplicá pe la meserii.

Pentru ajungerea acestui scop comitetul va aduná tot feliul de ofrande benevole în bani, lucruri de mână și opuri tipărite, arangiând o esposiție și o tombolă cu trageri de sorți.

Deci în numele acestui comitet apelez către tot natul român, căruia îi zace la inimă bunăstarea și înaintarea neamului seu, ca sĕ binevoească a ne tinde mână de ajutoriu la ajungerea acestui scop măreț, *adunând oferte benevole în bani, lucruri de mână, cărți tipărite și alte lucruri de preț,* trimițĕndu-le la adresa cassariului Samoilă Luca în (Sajó-Solymos) p. u. Nagy-Sajó, Besztercze-Naszód m., spre a se putĕ face dispositiunile de lipsă pentru arangiarea unei tombole cu tragere de sorți în scopul creărei fondului sus pomenit.

Ș o i m u ș, la 12 Septembre 1895.

Ioan Baciu.
preot.

Învitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu ḑiua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal şi cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm şi învităm pe dnii abonaţi sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espediţia foii.

Abonamentele se fac mai uşor prin mandate postale.

PREŢUL:

pe $\frac{1}{4}$ de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat şi legibil numele abonentului, locuinţa şi posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea.“

Cu stimă

Administraţia foii „Dreptatea.“

Bursa de Budapesta din 27 Novembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 „	4%	—.—
„ „ coroane ung. „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 „	5%	125.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	$4\frac{1}{2}$	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	$4\frac{1}{2}$	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc.		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	$4\frac{1}{2}$%	100.75
„ „ „ „ croate „	$4\frac{1}{2}$%	102.50
Bonuri rur. ung. „	4%	96.25
„ „ croate „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct.	$4\frac{2}{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	$4\frac{2}{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul.	$4\frac{2}{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov.	$4\frac{2}{10}$%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	$4\frac{1}{2}$%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acţii Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acţii Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ $5\frac{1}{2}$%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% 40 ani	99.—
„ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ $5\frac{1}{2}$%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ $4\frac{1}{2}$% em. VI.	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. $4\frac{1}{2}$%	100.50
„ I. de credit din Timişoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ $4\frac{1}{2}$%	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr. bulg. 6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr. 3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) 3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeş-Bega 5%	140.—

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	174.50
Sorţuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roşie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligaţiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roşie italian. 25 lire	12.75
„ „ „ „ (st. austr.)	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roşie austr. 10	19.—
Sorţi Pálffy 40	59.20

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 27 Novembre 1895.

După notările societăţii „Lloyd“ din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit. per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, vcnturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct.	în bani per 100 kgr.	6.69 şi 6.71
Grâu la Mart.-Apr.	„ „ „ „ „	7.05 şi 7.06
Grâu Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	—.— şi —.—
Sĕcară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06 şi 5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13 şi 5.15
Porumb Iul.-Aug.	„ „ „ „ „	5.07 şi 5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08 şi 5.10
Ovĕs la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87 şi 5.89
Ovĕs la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.— şi —.—
Rapiţă Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	9.45 şi 9.50

Têrgul de producte din Budapesta.

(Preţurile de la 27 Novembre 1895.)

Specia	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	Preţul per 100 kgr. până	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	Preţul per 100 kgr. până
Grâu Bănaţan vechiu	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănaţan „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănaţan „	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănaţan „	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr.	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutreţiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiţă nouă	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Hirişcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Têrgul de producte diverse.

(Preţul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Cursul Marfa
Sementă de trifoiu luţernă ung. nouă	52.—	56.—
Sementă de trifoiu roşiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiţă	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Bursa din Bucuresci 13 Nov. 1895.

Efecte	Dobêndă	Scadenţa cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	$101\frac{1}{2}$
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	$97\frac{1}{4}$
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ $32\frac{1}{2}$ mil.	4%	Ian. Iuliu	$83\frac{1}{4}$
„ „ 50 mil.	4%	Ian. Iuliu	$84\frac{3}{4}$
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.)	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de oraşe			
Obl. ale com. Bucureşci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăţi			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	$90\frac{1}{}$
„ „ urb. Bucureşci	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „	5%	Ian. Iuliu	$85\frac{1}{4}$
„ „ „ Iaşi	5%	Ian. Iuliu	$77\frac{1}{4}$
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timişoara.